

RINGSAKER KOMMUNE

RÅDMANNEN

Saksbehandler: Ole Roger Strandbakke
Direkte linje: 62 33 50 42

Vår dato 03.02.2011 Vår ref. 07/9450-29/K1-123/
Deres dato Deres ref.

Hedmark Fylkeskommune
Fylkeshuset

2325 HAMAR

HEDMARK FYLKESKOMMUNE		
ORG. ENHET: SMP	SAKSBEH. WMT	04 FEB. 2011
SAK OG DOK.NR.: 08/4140-110	U.OFF:	
LØPENR.: 4422/11		
ARKIVKODE - PRIMÆR 123 K 12	ARKIVKODE - SEKUNDÆR	

FYLKESDELPLAN FOR RONDANE OG SØLNKLETEN

Det vises til brev datert 17.11.2011 fra Oppland og Hedmark fylkeskommuner der forslag til regional plan for Rondane-Sølnkletten ble lagt til offentlig ettersyn med frist 1.2.2011.

Kommunestyret i Ringsaker behandlet planforslaget i møte 2.2.2011 i sak 2/11, og det ble fattet følgende vedtak:

”

Kommunestyret i Ringsaker slutter seg til forslag til regional plan for Rondane-Sølnkletten, jf vedlegg 2 og 3, men med følgende merknader:

- *Retningslinjene for myrområdene vest og sør for Åsta må endres slik at mulighetene for utvikling av eksisterende, planlagte og fremtidige hytteområder på Lauvlia, Ljøsheim, Grunnåsen og Hamarseterhøgda ikke begrenses. Hytteområdene må tas ut av sonen, og retningslinjene kan ikke være til hinder for framføring av nødvendig infrastruktur.*
- *Øst for Gammelskolla bør grensen for villreinområdet justeres slik at den blir sammenfallende med grensen for Hemmeldalen naturreservat.*
- *Retningslinjene må ikke være til hinder for framtidig brøyting av hytteområdene øst for Åsta forutsatt at områdene stenges med bom for allmennheten.*
- *Formål og innhold i temakart ”stengte veger” er uklart og må avklares eller tas ut av planforslaget.”*

Vedlagt følger saksframlegget:

Med hilsen

Jørn Strand

Ole R. Strandbakke
Ole Roger Strandbakke
Plan- og næringssjef

RINGSAKER KOMMUNE

FORSLAG TIL REGIONAL PLAN FOR RONDANE - SØLNKLETTEN

Sluttbehandles i: Kommunestyret			Fordeling: *
ArkivsakID.:	JournalpostID.:	Arkiv:	Saksbehandler:
07/9450	10/39375	K1-123	Lise Cathrine Solbakken
DokumentNR: 26			

Behandling:	Dato:	Saksnummer:
Formannskapet	19.01.2011	014/11
Kommunestyret	02.02.2011	002/11

Dokumenter

Brev fra Hedmark og Oppland fylkeskommuner av 17.11.2010.....	Vedlegg 1
Planbeskrivelse med mål, retningslinjer og handlingsprogram.....	Vedlegg 2
Plankart.....	Vedlegg 3
Illustrasjonskart.....	Vedlegg 4
Temakart for stengte veger.....	Vedlegg 5
Saksprotokoll Fylkesrådet.....	Vedlegg 6, utrykt
ØF-rapport nr 7/2010: Konsekvensvurderinger av scenarioer framkommet i prosessen med ny regional plan for Rondane-Sølnkletten, del Rondane....	Vedlegg 7, utrykt
NINA rapport 339: Villreinen i Rondane – Sølnkletten. Kunnskapsstatus og leveområde.....	Vedlegg 8, utrykt
Gjeldende fylkesdelplan for Rondane.....	Vedlegg 9, utrykt

Fakta**BAKGRUNN OG AVGRENSNING AV PLANOMRÅDET**

Forslag til regional plan for Rondane – Sølnkletten er lagt ut til offentlig ettersyn med frist 1. februar 2011. Planforslaget er utarbeidet av Hedmark fylkeskommune og Oppland fylkeskommune, og omfatter arealet mellom E6 i Gudbrandsdalen, Fv 3 i Østerdalen, Fv 25 mellom Hamar og Elverum og Fv 29 mellom Hjerkin og Alvdal.

Bakgrunn for planarbeidet ligger i St.meld. nr 21 (2004-2005) og St.meld. nr 26 (2006-2007) der regjeringen signaliserer at den vil bevare nødvendige leveområder for villreinen. Arbeidet følges opp ved brev av 12.04.2007 der Miljøverndepartementet ber fylkeskommunene utarbeide regionale planer for de fjellområdene som spesielt viktige for villreinens framtid i Norge. Planene skal fastsette en klar grense for villreinområdene som skal danne den langsiktige grensen mot utbygging. Grensen skal fastsettes på bakgrunn av oppdatert kunnskap om villreinens arealbruk og en avveining mot andre samfunnsinteresser, herunder næringsinteresser. I tillegg til å definere villreinens leveområde skal planene avgrense randområdet der utbygging, ferdsel og annen aktivitet kan påvirke leveområdet direkte og bygdenære områder der slik påvirkning er mindre framtreende.

PLANENS VIRKNING

Planforslaget er utarbeidet som en regional plan etter plan- og bygningslovens bestemmelser. For Rondane-området har planarbeidet vært en revisjon av gjeldende "Fylkesdelplan for Rondane" fra 2000. For Sølnkletten-området har det ikke vært plan tidligere.

Regionale planer skal være retningsgivende for kommunal planlegging og gi føringer for statlig og fylkeskommunal sektorplanlegging. Oppfølging av de regionale planene vil skje ved revisjon og utarbeidelse av nye kommunale planer.

PLANPROSESS

Utarbeidelse av planforslaget har skjedd etter en omfattende og bred planprosess. Fra Ringsaker har ordføreren, plan- og næringsseksjonen og RE Landbruk, samt Pihl AS og Furnes allmenning deltatt.

For Rondaneområdet er konfliktene særlig knyttet til utbygging i influensområdet. Hvilken utbygging kan tillates og i hvilket omfang? Som grunnlag for planforslaget har Østlandsforskning vurdert hvilke konsekvenser ulike utbyggingsmønstre vil ha i forhold til villreinen og lokaløkonomi (ØF-rapport nr 7/2010). Det er også laget en rapport om villreinens arealbruk i Rondane-Sølnkletten (NINA-rapport nr. 339).

Planforslaget oppsummerer at det for Ringsakers del er en positiv ressurs å ha villrein og nasjonalt villreinområde i nærheten.

PLANFORSLAGET

Planforslaget består av et plankart og en planbeskrivelse med mål, retningslinjer og handlingsprogram (vedlegg 2 og 3). På plankartet er områder av betydning for villreinen vist som landbruks-, natur- og friluftsmål samt reindrift (LNFR-områder) med ulike hensynssoner. Illustrasjonskartet i vedlegg 4 viser inndelingen av hensynssoner på en bedre måte enn plankartet.

Planforslaget har følgende målsettinger:

- Sikre villreinen tilstrekkelige leveområder og langsiktige gode livsvilkår
- Sikre lokalsamfunnene rundt Rondane og Sølnkletten gode muligheter for nærings- og bygdeutvikling
- Legge til rette for friluftsliv og økt kunnskap og kompetanse om natur- og kulturverdiene i området.
- Økt samarbeid og helhetlig forvaltning/utvikling

I forslag til generelle retningslinjer gis det blant annet følgende føringer:

- Tiltak skal vurderes opp mot villreinens arealbruk til ulike tider på året
- Ved vurdering av nærings tiltak skal det legges vekt på villreinens interesser og på tiltakets betydning for nærings- og bygdeutvikling og ringvirkninger for lokalsamfunnet. Tiltak som har små ringvirkninger i forhold til ferdsel i leveområdet, bør tillates.
- Det legges vekt på å gi muligheter for tiltak som styrker landbruk, seterdrift og utmarksnæring, samt utvikling av småskala turistvirksomhet, gjerne basert på stedegne ressurser. I tillegg legges det vekt på muligheter til utvikling av småskala energiresursutnyttelse.
- Det bør legges til rette for friluftsliv og natur- og kulturbaserte aktiviteter og opplevelser utenfor nasjonalt villreinområde for å styre aktiviteter bort fra mer sårbare områder.
- Ved nybygging, tilbygg og ombygging av eksisterende setervoller bør det legges vekt på tilpasning til kulturlandskap og kulturmiljø.

I Ringsaker er området øst for hytteområdene Skvaldra, Øyungen og Bjønnåsen definert som **nasjonalt villreinområde** (sone 1). Dette er områder som er spesielt viktige for villreinen og det tillates ikke ny fritidsbebyggelse eller tyngre tekniske inngrep. Eksisterende landbruksbebyggelse skal ikke fradeles til fritidsformål. Næringsvirksomhet tilknyttet eksisterende bebyggelse kan tillates. Hemmeldalen naturreservat ligger innenfor villreineområdet og er vist med egen skravur.

Området mellom villreinområdet og Åsta er definert som **bufferzone** (sone 2). Dette er områder der økt utbygging kan påvirke viktige villreinområder negativt. Næringsvirksomhet tilknyttet eksisterende bebyggelse kan tillates. Det tillates ikke nye hyttefelt eller utvidelse/fortetting av eksisterende hytteområder utover det som er godkjent i kommunale planer. Eksisterende fritidsbebyggelse kan oppgraderes (eks tilbygg og uthus). Tilrettelegging for ferdsel og aktiviteter skal prioriteres i sone 2 for å begrense ferdsel i sone 1, jf. pkt 5.4 i retningslinjene.

I henhold til egne retningslinjer for Rondane (pkt 5.7) bør ferdsel og aktiviteter unngås i og i nærheten av kalvingsområder for villrein i kalvingsperioden. Det bør ikke brøytes flere vegger til hytteområder i sone 2 der dette ikke er ledd i kanalisering av ferdselen av hensyn til villreinen.

På plankartet er områdene vest for Åsta definert som **by- og bygdesone** dvs en sone der det i utgangspunktet ikke er egne retningslinjer. For Ringsaker, Hamar og Vang er det likevel vist en egen sone med en retningslinje om at det ikke må settes i gang tekniske inngrep som endrer situasjonen på de viktige myrområdene vest for Åsta. I Ringsaker er grensen for denne sonen trukket vest for Aksjøen, Lauvli og Brumundsjøen, se s 45 i planforslaget.

Planforslaget omfatter et handlingsprogram med prioriterte og uprioriterte tiltak i perioden 2011- 2014 (vedlegg 2). Tiltakene omfatter:

- Informasjon om villrein til hytteeiere, turister og andre brukere av fjellet
- Informasjon og merking av stier og løyper
- Opparbeiding av parkeringsplasser
- Hvordan utnytte villrein i næringsammenheng
- Oppdatering av kunnskapsgrunnlaget om villrein
- Oppfølging av utviklingen i området

Handlingsprogrammet skal vedtas av fylkeskommunene og rulleres årlig. Når det gjelder oppfølging av planen er det beskrevet et forslag til ny forvaltningsmodell i vedlegg 3.

Vurdering

GENERELT

Bevaring av de viktigste leveområdene for villreinen er en nasjonal oppgave der Ringsaker har et delansvar fordi det er et kalvingsområde rett øst for kommunegrensa i Hemmeldalen og sommerbeite i skog- og myrområdene vest og sør for Åsta. I hovedsak mener rådmannen at planforslaget ivaretar hensynet til villreinen samtidig som det gir muligheter for utvikling av Ringsakerfjellet som landbruks-, hytte- og friluftsområde. Forslaget om en egen retningslinje for store områder vest og sør for Åsta er imidlertid forvirrende og må endres slik at mulighetene for videreutvikling av eksisterende hytteområder ikke begrenses.

Forslaget til handlingsprogram omfatter tiltak som er viktige i forhold til å øke informasjon og kunnskapsgrunnlaget om villrein. Når det gjelder oppfølging av planen støttes forslaget om et regionalplanstyre med politisk representasjon fra alle kommuner som møtes 1 gang i året, og behandler rulling av handlingsplanen. I tillegg foreslås et arbeidsutvalg med representanter fra bl.a. kommunene.

PLANKART MED SONEINNDELING

Avgrensningen av nasjonalt villreinområde ser ut til å være den samme som i gjeldende fylkesdelplan for Rondane. Øst for Gammelskolla bør grensen justeres slik at den blir sammenfallende med grensen for Hemmeldalen naturreservat. Rådmannen ser det ikke som konfliktfylt at villreinområdet er større enn Hemmeldalen naturreservat.

I gjeldende fylkesdelplan for Rondane går buffersonen utenfor villreinområdet helt ned til E6 og fv 213. Det er positivt at buffersonen nå er trukket tilbake til Åsta elv. Forslaget om en egen retningslinje vest for buffersonen er forvirrende og vurderes som begrensende for utvikling av eksisterende hytteområder, se ytterligere kommentarer under avsnittet "retningslinjer for områder vest og sør for Åsta".

RETNINGSLINJER FOR VILLREINOMRÅDET (SONE 1)

Forslag til retningslinjer for villreinområdet vurderes som lite konfliktfylte. Ringsaker har nesten ikke bebyggelse i denne sonen og det vurderes som lite aktuelt med ny bebyggelse.

Formuleringene om at tilrettelegging for ferdsel og aktiviteter skal vurderes i forhold til villreinens

bruk av områdene til ulike tider av året, er positive. Det er i dag lite konflikter knyttet til ferdsel fordi reinen trekker inn i kommunen på slutten av vintersesongen da skiføre og ferdselsmuligheter ofte er dårlige. Omlegging av skiløyper som tidligere gikk innover i fjellet har også vært viktig i forhold til å kanalisere ferdsel bort fra sårbare områder. Forslag til forvaltningsplan for Hemmeldalen naturreservat viser eksisterende løyper som tillates kjørt. Endringer av villreinsens arealbruk og klima kan øke konfliktgraden og gi grunnlag for nye vurderinger.

Birkebeinerrennet og Birkebeinerrikket passerer gjennom i Ringsaker. Arrangementene vurderes i dag som lite konfliktfylte i forhold til villrein. Planen vurderes ikke være til hinder for videreutvikling av Birkebeinerarrangementene forutsatt at dette skjer på en måte som ikke forstyrrer villreinen.

Planforslaget er ikke til hinder for tradisjonell landbruksvirksomhet. I Ringsaker er det skogsdrift som er mest aktuelt. Dette forutsettes å kunne skje i samsvar med vernskogbestemmelsene i skogloven.

RETNINGSLINJER FOR BUFFEROMRÅDET (SONE 2)

Planforslaget forutsetter at det ikke skal skje ny hyttebygging øst for Åsta. Dette er i tråd med gjeldende kommuneplan for Ringsaker. Kommunen har i lang tid fulgt en politikk der det er tatt hensyn til at de østligste delene av Ringsakerfjellet er sårbare naturområder med villreininnteresser. I kommuneplanens arealdel har det vært forutsatt at den tyngste hyttebyggingen og næringsaktiviteten skal skje i Sjusjøområdet og at omfang av utbygging og aktivitet skal reduseres østover. Den forrige kommuneplanen åpnet for en fortetting av Bjønnåsen hytteområde med 100 nye hytter. Utover dette har det ikke vært åpnet for ny hyttebebyggelse øst for Åsta.

Øst for Åsta er hytteområdene konsentrert rundt setervanger og det er lite spredt bebyggelse. Mye av hyttebebyggelsen er av eldre dato og kommuneplanen har bestemmelser om oppgradering av hyttebebyggelsen. Planforslaget vurderes ikke å være begrensende i forhold til dette.

For Ringsaker kommune er det viktig å begrense ferdselen mot kalvingsområdene i Hemmeldalen i kalvingsperioden. I dag er dette ivare tatt ved at hyttevegene i Bjønnåsen er stengt med bom for allmennheten og ved at skiløyper som tidligere gikk innover i fjellet er lagt om slik at de nå følger skogbeltet i nord-sør retning. De andre hytteområdene brøytes ikke om vinteren, men har felles parkeringsplasser i utkant av hyttefeltene. Retningslinjene bør ikke være til hinder for at disse områdene eventuelt kan brøytes og stenges med bom for allmennheten slik det er i Bjønnåsen.

Temakartet som har overskriften "stengte veger" er uklart. For Ringsakers del viser kartet alle veger i fjellet og bommer. Formålet med temakartet må avklares.

Tilrettelegging for småskala turistvirksomhet og utmarksnæring i Åstdalen kan være aktuelt framover (sykling, fiske, turer, camping m.m.). Planforslaget åpner for utvikling av eksisterende virksomhet, men forutsetter at nye bygninger for næringsvirksomhet knyttes til eksisterende bebyggelse og seterlegg. Etter rådmannens vurdering er det naturlig at grensen for buffersonen går i Åsta elv og at det som en følge av dette vil være enklere å etablere ny virksomhet på østsiden enn på vestsiden av elva. Det samme vil gjelde for massetak og brøyting av veger m.m.

RETNINGSLINJER FOR OMRÅDER VEST OG FOR ÅSTA (RØD STREK)

Området innenfor rød sone omfatter store myrområder ved Aksjøen-Hornsjøen og på Endelausmyrene der det er observert villrein og har vært jakt fra år 2000. I myrområdene rundt Ljøsheim er det i følge Pihl AS ikke kjente observasjoner av villrein. I tillegg til myr omfatter området produktiv skog, hytteområder, veger og grustak. Rådmannen støtter tanken om at myrområdene skal bevares uten store tekniske inngrep, men mener at planforslaget må endres slik at det ikke er begrensende i forhold til utvikling av hytteområdene på Grunnåsen, Ljøsheim, Lauvli og Hamarseterhøgda. Framføring av vann- og avløpsledning til Ljøsheim-området utredes og vil kunne innebære inngrep i myr dersom det blir aktuelt. Det kan også være aktuelt å vurdere fortetting/utvidelse av eksisterende hytteområder. Det foreslås at avgrensning av sonen endres slik at hytteområder på Ljøsheim og Hamarseterhøgda holdes utenfor. Formulering av retningslinjene må også justeres slik at de ikke blir strengere enn for sone 1.

Forslag til vedtak:

Kommunestyret i Ringsaker slutter seg til forslag til regional plan for Rondane-Sølnkletten, jf vedlegg 2 og 3, men med følgende merknader:

- Retningslinjene for myrområdene vest og sør for Åsta må endres slik at mulighetene for utvikling av eksisterende og planlagte hytteområder på Lauvlia, Ljøsheim, Grunnåsen og Hamarseterhøgda ikke begrenses. Hytteområdene må tas ut av sonen, og retningslinjene kan ikke være til hinder for framføring av nødvendig infrastruktur.
- Øst for Gammelskolla bør grensen for villreinområdet justeres slik at den blir sammenfallende med grensen for Hemmeldalen naturreservat.
- Retningslinjene må ikke være til hinder for framtidig brøyting av hytteområdene øst for Åsta forutsatt at områdene stenges med bom for allmennheten.
- Formål og innhold i temakart "stengte veger" er uklart og må avklares eller tas ut av planforslaget.

19.01.2011 Formannskapet

Enstemmig vedtak.

Rådmannens innstilling tiltres.

FSK-014/11 Innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret i Ringsaker slutter seg til forslag til regional plan for Rondane-Sølnkletten, jf vedlegg 2 og 3, men med følgende merknader:

- Retningslinjene for myrområdene vest og sør for Åsta må endres slik at mulighetene for utvikling av eksisterende og planlagte hytteområder på Lauvlia, Ljøsheim, Grunnåsen og Hamarseterhøgda ikke begrenses. Hytteområdene må tas ut av sonen, og retningslinjene kan ikke være til hinder for framføring av nødvendig infrastruktur.
- Øst for Gammelskolla bør grensen for villreinområdet justeres slik at den blir sammenfallende med grensen for Hemmeldalen naturreservat.
- Retningslinjene må ikke være til hinder for framtidig brøyting av hytteområdene øst for Åsta forutsatt at områdene stenges med bom for allmennheten.
- Formål og innhold i temakart "stengte veger" er uklart og må avklares eller tas ut av planforslaget.

02.02.2011 Kommunestyret

Mari Gjestvang (Sp) ble vedtatt å være innhabil, og fratradte under behandling av saken.

Forslag fremmet i møte:

Rune Øygarden (H) fremmet følgende forslag til ny innledning i vedtaket:

Kommunestyret i Ringsaker slutter seg ikke til regional plan for Rondane-Sølnkletten, jf vedlegg 2 og 3, med mindre følgende momenter ivaretas:

Anita Ihle Steen (Ap) fremmet følgende forslag til nytt kulepunkt 1:

- Retningslinjene for myrområdene vest og sør for Åsta, jf s 45 i vedlegg 2, må endres slik at mulighetene for utvikling av eksisterende, planlagte og fremtidige hytteområder på Aksjøen, Lauvlia, Ljøsheim, Grunnåsen og Hamarseterhøgda ikke begrenses. Hytteområdene må tas ut av sonen, og retningslinjene må endres slik at de ikke er til hinder for framføring av nødvendig infrastruktur til nevnte hytteområder.

Votering:

Det ble votert alternativt mellom innledningen i innstillingen fra formannskapet og forslag fremmet i møtet av Rune Øygarden. (H). Innledningen i formannskapets innstilling ble vedtatt med 21 mot 19 stemmer.

Det ble votert alternativt mellom kulepunkt 1 i formannskapets innstilling og forslag fremmet i møtet. Forslag fremmet i møtet ble enstemmig vedtatt.

Formannskapets innstilling, kulepunkt 2 og 3, ble enstemmig vedtatt.

KST-002/11 Vedtak:

Kommunestyret i Ringsaker slutter seg til forslag til regional plan for Rondane-Sølnkletten, jf vedlegg 2 og 3, men med følgende merknader:

- Retningslinjene for myrområdene vest og sør for Åsta må endres slik at mulighetene for utvikling av eksisterende, planlagte og fremtidige hytteområder på Lauvlia, Ljøsheim, Grunnåsen og Hamarseterhøgda ikke begrenses. Hytteområdene må tas ut av sonen, og retningslinjene kan ikke være til hinder for framføring av nødvendig infrastruktur.
- Øst for Gammelskolla bør grensen for villreinområdet justeres slik at den blir sammenfallende med grensen for Hemmeldalen naturreservat.
- Retningslinjene må ikke være til hinder for framtidig brøyting av hytteområdene øst for Åsta forutsatt at områdene stenges med bom for allmennheten.
- Formål og innhold i temakart "stengte veger" er uklart og må avklares eller tas ut av planforslaget.

3/2-11

ILØ